

Sluitingsceremonie kunstsymposium Baarlo, 29 juni 2024

(gesproken woord geldt)

Beste mensen,

Er zijn al veel mooie woorden gesproken,
maar laat me er nog een aantal aan toevoegen,
over kunst...

Zoals de Spaanse kunstenaar Pablo Picasso,

“die kunst een leugen” noemde.

“die ons helpt om de waarheid te zien.”

Of Vincent van Gogh, die ooit zei

“kunst is om diegenen te troosten,
die door het leven zijn gebroken”

of anderen die misschien nog meer poëtisch zeggen, dat
“kunst de taal van de ziel is”

En zo kan ik nog wel even doorgaan.

Maar welke betekenis je ook aan kunst geeft,
het heeft waarde,
veel waarde,
het zet iets in gang...

Hoe goed was het dus
dat een man van buiten
juist hier
een zaadje voor die kunst kwam zaaien;

en hoe Baarlo dit zaadje
als gemeenschap
zo ging koesteren,

dat het weer tot bloei kan komen,
nu ook ter ere van het 100e geboortejaar van die man van buiten.

Die man – die bijzondere man - van buiten was natuurlijk Shinkichi Tajiri

Een man die moest ervaren hoe
hij alleen al door zijn afkomst
als gevaar werd bestempeld;
én als bevrijder van Europa
de gruwel van oorlog meemaakte.

En dus een man
voor wie kunst een manier werd
om op zoek te gaan naar zijn reden van bestaan,
troost te vinden en trauma's te verwerken.

En de kracht van zijn kunst
zit er denk ik in,
dat al was hij een man van buiten,
iedereen zijn taal verstond.

Zie alleen al zijn 'knopen'
die iedereen – over heel de wereld - op eenzelfde manier aan het denken kan zetten:

- hoe je met jezelf in de knoop kan zitten; met anderen of hoe anderen je zien; of
- hoe een knoop verbindt, vastmaakt wat eerst los was; of
- juist model staat voor wat te ingewikkeld is geworden, ontward moet worden...

Hele universele reacties en gedachten
die laten zien dat we allemaal – ongeacht onze afkomst –
in de eerste plaats mens zijn, met identieke gevoelens, emoties en wensen;
en een man van buiten tot 'één van ons' maken.

(en zelfs mocht meemaken dat de plaatselijke Fanfare Eendracht,
haar Big Band naar hem vernoemde.
Dat heb ik nog nergens voor elkaar gekregen)

Beste mensen,
hij zaaide dat zaadje,
maar hoe mooi was het
dat Baarlo dit zaadje óók ging koesteren;
en daarmee ook de uitgesproken ambitie kreeg
om niet alleen een kastelendorp te zijn;
maar óók een kunstdorp.

En dan ook expliciet een kunstdorp voor iedereen,
waar als je dat zaadje weer tot bloei wil brengen,
je dat niet alleen voor de 'happy few' doet,
maar voor alle ruim zes en half duizend inwoners
die de buitenruimte delen.

En ja, een paar jaar geleden hebben jullie al proefgedraaid,
met Baarlo Steengood
en werden jullie al zes – door iedereen uitgekozen – beelden rijker.

Maar nu,
dus ook ter ere van Tajiri,
is het wel echt voor het échie:
jullie hebben de afgelopen drie weken
écht een geweldig kunstfestival neergezet,
inclusief een internationaal beeldhouwsymposium,
dat weer mensen – kunstenaars - van buiten naar hier bracht,
die niet alleen een uitverkoren werk achterlaten,
maar bovenal iedereen hebben laten kennismaken
met hun 'ambachtschap, passie en talent'.

Ik weet niet hoeveel schoolklassen en overig publiek
hen op de vingers heeft gekeken
en hen het hemd van het lijf heeft gevraagd,
en hoeveel van die jongere en oudere bezoekers ook nog zelf
aan workshops hebben deelgenomen,
maar ik hoop,
ik weet eigenlijk wel zeker,
dat er ook weer nieuwe zaadjes zijn geplant;

jong en oud betoverd of geïnspireerd is geraakt,
of zelfs hun eigen talent hebben ontdekt.

Want echt beste mensen,
de wereld kán niet zonder kunst,
mág niet zonder de taal van de ziel.

Al is het alleen maar omdat het 'als een knoop van Tajiri' kan verbinden,
want wat jullie óók de afgelopen drie weken hebben laten zien,
is dat Baarlo met haar kunst niet alleen een samenleving is,
maar ook écht samen leeft.

Hiervoor wil ik dan ook een enorme pluim geven,
aan iedereen die dit mogelijk heeft gemaakt:
alle vrijwilligers van "Baarlo leeft":
Jullie mogen echt ongelooflijk trots zijn op jullie zelf,
en anders ben ik het wel.

En de zeven kunstenaars,
net als Tajiri toen,
allemaal van buiten Baarlo:
ontzettend bedankt voor wat
jullie hier achterlaten;
niet alleen jullie kunst,
maar wellicht ook net dat vonkje
dat het vuur heeft ontstoken
in weer een nieuwe Tajiri in Baarlo.
(Daar kon denk ik geen regenbui tegenop)

Laat ik dat ook nog even in het Engels zeggen:

And to the seven artist, all from outside of Baarlo,
just like Tajiri, back then
I would like to share with you with a fitting quote by one of my idols,
Bruce Springsteen, The Boss
As he will be playing just a few kilometers up north tonight.

He got it right when he wrote that you can't start a fire without a spark

Thank you very much for what you are leaving here, for us
not only your art
but perhaps that spark
that may have lit the fire
in a young, new Tajiri in Baarlo

(No amount of rain could have ever stopped that)